

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ

# **ПРАВОВЕ ЖИТТЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ  
10-ї ювілейної звітної наукової конференції  
професорсько-викладацького  
і аспірантського складу  
ОНЮА**

**27 - 28 квітня 2007 р.**

Одеса  
Фенікс  
2007

ББК 67(4Укр)я43  
УДК 340(477)(063)  
П685

**Рекомендовано до друку Вченою радою  
Одеської національної юридичної академії.  
Протокол № 5 від 28 березня 2007 р.**

**Відповідальний редактор** доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України **Оборотов Ю.М.**

П 685 Правове життя сучасної України: Тези доповідей 10-ї ювілейної звітної наукової конференції професорсько-викладацького і аспірантського складу / Відп. ред. д.ю.н., проф. Ю.М. Оборотов // Одеська націон. юрид. акад. – О.: Фенікс, 2007. – 480 с.  
Укр. та рос. мовами  
ISBN 966-8631-92-7

У цьому виданні представлені тези доповідей професорсько-викладацького і аспірантського складу ОНЮА, а також представників юридичної науки інших вузів України.

Головна мета видання – показати спрямованість сучасних досліджень у сфері юриспруденції представників одеської школи права.

Розраховано на наукових співробітників, викладачів, студентів, практичних працівників, а також тих, хто цікавиться питаннями розвитку українського права і держави.

ISBN 966-8631-92-7

«б» Одеська національна  
юридична академія, 2007

«в» ПП "Фенікс", оформлення, 2007

танням і охороною природи поки що невідворотні. Це переконливо показано, зокрема, в праці О. С. Колбасова (1976) та ін.).

Термін «заповідність» або «заповідний» (об'єкт, режим, територія і т. д.), на думку Ф. Р. Штільмарка, несе на собі вельми високе і відповідальне навантаження і не може використовуватися так широко і довільно як це прийнято в даний час.

Наскільки б виваженою не була теорія охорони земель, наскільки б обґрунтовано чітко і повно не прописувало норми їх правової охорони законодавство, це не може змінити споживацького ставлення до землі людини. Особливо яскраво воно проявилось в умовах приватизації та розвитку нових галузей господарства, зробивши землю одним з найдорожчих видів товару. Нині в країні майже не залишилося незайнятих земель, тому й розпочався наступ на землі природно-заповідного фонду.

**Юрескул В. О.**

*аспірант кафедри аграрного, земельного та екологічного права ОНУОА*

### **ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ**

Стан взаємодії суспільства з природою на сьогоднішній день значно погіршує проблема відходів. На відміну від суспільного виробництва і побуту людини, жива природа в цілому безвідходна. Вона наділена властивістю замкнутого циклу обміну речовин, споживання природних ресурсів, а в результаті ж господарської діяльності у природне середовище повертається величезний обсяг відходів. Їх маса зросла до такої кількості, що природне середовище не тільки не здатне розмістити їх, а й втратило можливість до саморегуляції та самовідтворення. За оцінками вітчизняних та зарубіжних фахівців, якщо людство не подолає проблему переробки й утилізації господарських та інших видів відходів, не навчиться ефективному поводженню з відходами, то воно може загинути від їх негативного впливу.

Потреба узгоджених дій з метою одержання людиною бажаного результату діяльності зумовила появу управління. Соціальне управління, як особливий вид управління, являє собою вплив одних людей на інших з метою упорядкування соціально важливих процесів, забезпечення стійкого розвитку соціальних систем.

В процесі історичного розвитку суспільства виникали та перевірялися на ефективність різні соціальні регулятори: релігія, мораль, звичаї, політика, право тощо. Серед інших правове регулювання відзначає високий рівень формалізації, ієрархічності, цілісності, пропонує суцільності та гарантованості. В якості соціального феномену цивілізації, елемента культури, міри свободи та справедливості право у великому ступені характеризується як мета по відношенню до суспільства, набуває потужного соціального звучання.

Правове регулювання як інструмент соціального управління покликане впорядкувати суспільні відносини, забезпечити реалізацію законних інтересів суб'єктів. Правове регулювання з специфічним правовим впливом, пов'язаним з перетворенням правової можливості, що міститься в правових нормативах, в правову дійсність. Це здійснюваний усією системою юридичних засобів вплив на суспільні відносини з метою їх впорядкування.

Фундаментальними складовими системи екологічного управління, визначають наступне: екологічні закономірності; регулятивні закони; екологічну політику; стандарти, нормативи, ліміти; методології системного підходу; кадастри і механізми (методи) управління.

Погоджуючись з тим, що регулятивні закони віднесено до фундаментальних складових системи, вважаємо, за необхідне більш підкреслити важливість саме регулятивного законодавства, оскільки й екологічна політика, й стандарти, нормативи та ліміти, ведення кадастрів, моніторингу, функціонування економічного, адміністративного, інформаційно-контрольного й громадського механізмів управління спираються на чинне законодавство. Зокрема, вони безпосередньо спираються на Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року, Закон України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001 року, Порядок розроблення, затвердження і перегляду лімітів на утворення та розміщення відходів, Порядок ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 1998 р. № 1360, Положення про моніторинг земель, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 1993 р. № 661 та інші нормативно-правові акти.

Соціальна цінність правових засобів охорони природи від забруднення та засмічення відходами міститься в обов'язковому характері юридичних норм. З їх допомогою можливо домогтися впрова-

дження в сферу взаємодії суспільства з природним середовищем організаційних, економічних, інженерно-технічних, біологічних, фізичних, хімічних та інших досягнень в галузі охорони природного середовища від забруднення відходами.

6 жовтня 2005 року Верховна Рада України прийняла Постанову Про стан виконання законодавства у сфері поводження з відходами в Україні та шляхи його вдосконалення. Заслухавши та обговоривши інформацію Кабінету Міністрів України на цю тему, Верховна Рада України відзначила особливе національне значення питання скорочення утворення відходів у рамках комплексної стратегії сталого розвитку України. Діяльність Кабінету Міністрів України щодо забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері поводження з відходами визнано незадовільною, визнано, що наслідками незадовільного державного управління, недосконалої нормативно-правової бази у сфері поводження з відходами є: негативний вплив утворюваних і накопичених відходів на здоров'я людей і навколишнє природне середовище; відсутність дійових економічних стимулів для збору та переробки значної маси відходів; недосконалість економічних і правових механізмів управління у цій сфері та ін.

На жаль, з огляду на сучасний стан розвитку відносин в сфері поводження з побутовими відходами в Україні, можна констатувати, що більшість із вище перелічених факторів, що суттєво впливають на вирішення та попередження екологічних проблем у цій сфері, ще не знайшли свого адекватного відображення в національному законодавстві.

**Фролова Н. В.**

*аспірант кафедри аграрного, земельного та екологічного права ОНУОА*

## ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ВОДНО-БОЛОТНІ УГІДДЯ

Водно-болотні угіддя – це райони боліт, драговин, торфовищ та водойм – природних або штучних, постійних або тимчасових, стоячих або проточних, прісних, солонуватих або солоних, включаючи морські акваторії, глибина яких під час відливу не перевищує шістьох метрів. Вони є найкрасивішими та найважливішими місцями на планеті, адже вони виконують дуже велику кількість екологічних, економічних, естетичних, рекреаційних та оздоровчих функцій. Вони

|                                                                                                                                                                         |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Семаніва Ю. В.</i><br>ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ<br>ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ МОРСЬКОЇ АРБИТРАЖНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ТОРГОВО-<br>ПРОМІСЛОВІЙ ПАЛАТІ УКРАЇНИ ..... | 398 |
| <i>Бригар О.</i><br>ПОРТОВІ ТА МІТНІ ЗБОРНІ: ТОТОЖНІ АБО НІ .....                                                                                                       | 403 |
| <b>РОЗДІЛ 7. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АГРАРНОГО,<br/>ЗЕМЕЛЬНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА</b>                                                                                     |     |
| <i>Каракан І. І.</i><br>ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО ЗАКОПОДАВСТВА УКРАЇНИ .....                                                                                           | 407 |
| <i>Іванова С. О.</i><br>ГЕНЕЗА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ<br>ДІЛЯНОК У МІСТАХ ПІДЗАБУДОВУ .....                                                       | 412 |
| <i>Блюмштин С. О.</i><br>ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ<br>У ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ .....                                                    | 414 |
| <i>Годованик А. Й.</i><br>ЗАПОВІДНИСТЬ – ЯК ЕЛЕМЕНТ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ ПРИРОДНО-<br>ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ .....                                                                 | 417 |
| <i>Юрескул В. О.</i><br>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ<br>ВІДХОДАМИ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ .....                                                  | 419 |
| <i>Фролова Н. В.</i><br>ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА ВОДНО-БОЛОТНІ УГІДДЯ .....                                                                                                   | 421 |
| <i>Бабій Л. А.</i><br>ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ<br>В УКРАЇНІ .....                                                                             | 424 |
| <i>Сидор В. Д.</i><br>ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЗАСТАВНИХ ВІДНОСИН ІЗ ЗЕМЛЕЮ .....                                                                                            | 430 |
| <i>Гавриш Н. С.</i><br>ПРИНЦИПИ АГРАРНОГО ПРАВА .....                                                                                                                   | 434 |
| <i>Римар С. М.</i><br>ПРИНЦИПИ КООПЕРАТИВНОГО РУХУ .....                                                                                                                | 437 |
| <i>Капустин А.</i><br>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРАНИ ОКРУЖАЮЩОЇ ПРИРОДНОЇ<br>СРЕДИ В ПРОЦЕСІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОРСЬКИХ<br>ТОРГОВИХ ПОРТОВ УКРАЇНИ .....                      | 441 |
| <i>Макаренко О. Ю.</i><br>ПРОБЛЕМИ ЗАКОПОДАВЧОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ<br>ЗА ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНУ НАДР .....                                                 | 444 |
| <i>Короткий Т. Р.</i><br>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО<br>ПОВОДЖЕННЯ В УКРАЇНІ .....                                                                | 447 |